

پینتاگۆن له کۆتاییدا خاری خۆی ههڵدەرێژی (1)

نووسینی محمد علی بیراند - له 7/5/2003 ، Turkish Daily News

وههگیرانی - تاهیر تهیب

له م رۆژانه دا، له میانی هالسوکهوت کردن دهگهڵ عیراقی، دوو کارگیری جودا له واشنتندا هه نه. یهیکه میان پینتاگۆن و دووهمیشیان وهزارهتی دهرهوهیه. یهکیکیان تا ئهپه ر توندو رهقه-کاره و دونیاش بهتهواوهتی بهوینهیهکی جیاوازه دی دهکات. ئهوهکهی دیکهیان ههول ددهات په یوهندی یهکانی خۆی دوور له کاروباره ناله بارهکان رابگری. رهنگه ئه م قسهیه م نهختیک له قهبارهی خۆی فرهوانتر بییت، بهلام ههردوولایه ن وا پیدهچن رقیان له یهکتری بیتهوه.

پینتاگۆن پوولی خۆی خستوته سه ر سیاسهتهکانی پاش سه ددام و کارتیکردنهکشی وردهورده په ردهستینی. له هه مان کاتدا، وهزارهتی دهرهوه هه ر پهیرهوی سیاسهتی جارانی دهکات. دهلی له بهر دهستی سه رۆک بوشدا دوو دونیای جیا دهگهڵ یه کدیدا پیشپرکیانه. هه ر رۆژیک دهروا که لینیکی گه وره تر ئاشکرا دهکات.

که په رله مانی تورکان ئه و پیشنیاره ی سه بارهت به ریگه دانی له شکری ئه میرکای بو بلا بوونه وهی له ناو خاکی تورکیای وه ره خاندوه، واشنتن و دم-گرتوو بووو تووشی نائومییدی و تووره ییهکی زورهات. به لام کوششی زورکرا تا ئه م هه لچوونانه سه رئاو نه بن و له په نا په ردهوه گه لیک نارزایی دهربان. که چی وا له کۆتاییدا ده رگای دۆزه خ کرایه وه. پوول و لوفویتز، که ئیستا به به هیزترین که سی کارگیری وه لاته یه کگرتوو هکان ده زاندری، له هه ر هه موو به رپرسیکی ئه میرکایی ئازایانه تر، وه ک ئاو هه لویستی پینتاگۆنی له مه ر ئه م کیشه یه، روون کرده وه.

به راشکاوی ده لیم، من پیشبینی جو ره کاردانه وه یه کم ده کرد، به لام هه رگیز به خه یالما نه ده هات که کاردانه وه که ئه و هینده زیت-و-زه ق بییت. له راستیدا، ئه م قسانه چونکه له و پینتاگۆنه وه ده رچوو که تا ئیستا هه ر لایه نگری تورکیا و پاریزه ری بووه، بویه ئه و په ر دژواری بابه ته که ئاشکرا ده کات. هه روه ها قوولی گرفته که ش ده خاته به رچاوان.

تائه و په رگرینگه که ئه م قسانه له لایه نی و لوفویتزه وه کراون-- چونکه ئه مه یه که مین جاره ئه م جو ره قسانه له ئه نکاراه ده بیستری.

دان به هه له که تاندا بینن و هه لویسته که شتان بگۆرن

وا من لیره مه‌رامی قسه‌کانی بریکاری وه‌زیری به‌رگری وه‌لاته‌یه‌کگرتووہ‌کانتان بۆ شی ده‌که‌مه‌وه، تا "ئه‌وه‌ی که ئه‌و ویستی بیلی" بۆتان له‌چوا‌چۆوه‌یه‌کی جوان بگرم. په‌یامه‌که‌ی وۆلفویتز له‌م دێرانه‌دا خۆیان ده‌نوینن:-

• وۆلفویتز ئه‌وه‌ی جه‌خت کرده‌وه که حکومه‌تی تورکی و سه‌رکردایه‌تی سوپای تورک و کۆمه‌لگه‌ی تورکه‌واری له‌دژی هه‌لوێستی ئه‌میرکا بوون و لایه‌نگری سه‌ددام بوون. پێشنیاری ئه‌وه‌ش ده‌کات که تورکیا دان به‌هه‌له‌که‌یدا بنی و هه‌لوێستیشی بگۆڕی. جه‌ختیشی کرده‌وه که ده‌بی تورکیا هه‌نگاوی وه‌تۆ بنی که دووباره‌ بیگه‌رینێته‌وه‌ بن ده‌واری وه‌لاته‌یه‌کگرتووہ‌کان.

• به‌پێی قسه‌کانی وۆلفویتز، تورکیا له‌ناو کۆمه‌لی ئه‌و "وه‌لاتانه‌دا نییه که له‌دژی عیراقددا هاوپه‌یمانن." ئاشکراشی کرد له‌به‌ر ئه‌مه‌و به‌هۆی "کاردا نه‌وی هاوالاته‌ عیراقییه‌کانه‌وه" ش له‌شکری تورکان ناخرینه‌ ناو هیزه‌ ئاشتی پارێزه‌وه. خۆ له‌گه‌ل ئه‌مه‌ش شیوه‌ی بژارکردنی وشه‌کانی وۆلفویتز ئه‌م په‌یامه‌ی ده‌گه‌یانده‌ که "ئه‌گه‌ر له‌ ئه‌میرکا نزیک ببنه‌وه ئه‌مه‌ باره‌که‌ ده‌گۆڕی."

باکووری عیراق چیدی به‌باخچه‌ی مالی خۆتان مه‌زانن

• وۆلفویتز به‌ئه‌وه‌یه‌ری وریایی یه‌وه‌ وشه‌کانی خۆی بژار کرد. به‌لام که ئیوان دێره‌کانیم خوینده‌وه، ئه‌م په‌یامه‌ی خوارم لی وهرگرت:- باکووری عیراق چیدیکه‌ باخچه‌ی پشت-مالی تورکیا نییه. ئیوه‌ چیدی ناتوانن هه‌رکاتی که‌بتانه‌وی بچنه‌ ناوی و هه‌رکه‌ ویستیشتان لی دره‌بچن. چیدی ناتوانن به‌ئازادی له‌وی جموجۆلی خۆتان بکه‌ن. ده‌بی هه‌موو چالاکییه‌کانی خۆتانمان بۆ ئاشکرا بکه‌ن، له‌ ئیمه‌ ئیزن وه‌ریگرن. له‌مه‌ودای دوورخایه‌نیش، ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر په‌یوه‌ندییه‌کانیشمان تیمار بکه‌ینه‌وه، هیشتا هه‌ر ئه‌سته‌مه‌ بۆتان که له‌ باکووری عیراقددا بمیننه‌وه. بوه‌ستن، چیتر هه‌راسانی کوردان مه‌که‌ن.

سه‌رکردایه‌تی سوپا نه‌ده‌بوو له‌ده‌ریاره‌ی پێشنیاره‌که‌ بیده‌نگبوايه

• تیبینیه‌کانی وۆلفویتز سه‌باره‌ت به‌ هیزه‌ سه‌ریازییه‌کانی تورک له‌هه‌موویان پتر چه‌په‌ساندمی. پینتاگۆن هه‌میشه‌ له‌شکری تورکی به‌باشترین هاوپه‌یمانی خۆی ناسیوه‌و هه‌رگیز ره‌خنه‌ی لی نه‌گرتوو. که‌چی ئه‌م رپسایه‌ش ئه‌مجاره‌یان پینتیل کرا. وۆلفویتز بۆیه‌که‌مجارو به‌شیوه‌یه‌کی تایبه‌ت جه‌ختی کرده‌وه که ئه‌وان، به‌هۆی بیده‌نگبوونی سه‌رکردایه‌تی سوپای تورکه‌وه سه‌باره‌ت به‌م کیشه‌ گه‌وره‌یه‌ی که په‌رله‌مان نه‌یه‌یشت له‌شکری ئه‌میرکایی به‌تورکیادا ره‌ت بی

بۆ ناو خاکی عیراق بچی، تا ئه وپه ر نائومیدبوونه. کاتی که هه ندی له کارمه ندانی پینتاگۆن داوایان له ئه نکارا کردو ئه م وه لآمه یان درایه وه که ده لی: "ببورن، ئیمه هاودهنگی کارای ئیوه نینه و قسه ده گه ل حکومه تدا بکه ن، " به پیی هه والکان له شکری ئه میرکایی به هیج جوړیک باوه ری به م وه لآمه نه ده کرد.

له مه پتر له سوریا و ئیران نزیک مه که ونه وه

وولفویتز زۆر به راشکاوی دیاری خست که تورکیا زۆر له سوریا و له ئیران نزیک بووه ته وه. منیش په یامه کهیم به م شیوه یه خوینده وه: - "ئه گه ر ئیوه به پیی پلانی سیاسی ئیمه وه له سوریا و له ئیرانی نزیک ده بنه وه ئه وه هیج گرفتیک نییه، ئه گه ر نا، هه لوسته که تان وا ده خوینینه وه که ئیوه له دژی ئیمه نه. " ئه مه بیرو بوچوونی پینتاگۆنه و به یانیش هزری وه زاره تی ده ره وه تاووتوی ده که یین.

تییینی کوردستان نیت:

ئهم نووسینه ده رپینی بیرو بوچونی خاوه نه که یه تی، کوردستان نیت له ناوه رۆ که که ی به رپر سیار نییه.